

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка

Факультет культури і мистецтв
Кафедра соціокультурного менеджменту

Затверджено
на засіданні кафедри соціокультурного менеджменту
Факультету культури і мистецтв
Львівського національного університету імені Івана Франка
(Протокол № 1 від 29.08.2023 р.)

Завідувач кафедри
доц. Людмила Белінська

СИЛАБУС

з навчальної
дисципліни

Інституційна підтримка
соціокультурних кластерів

Рівень вищої освіти:

другий (магістерський)

Галузь знань:

02 Культура і мистецтво

Спеціальність:

028 Менеджмент соціокультурної діяльності

Освітня програма:

Менеджмент соціокультурної діяльності

Львів 2023

Назва навчальної дисципліни	Інституційна підтримка соціокультурних кластерів
Адреса викладання навчальної дисципліни	м. Львів, вул. Валова, 18
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет культури і мистецтв, кафедра соціокультурного менеджменту
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	02 Культура і мистецтво, 028 Менеджмент соціокультурної діяльності
Викладачі дисципліни	Максимчук Максим Віталійович доктор економічних наук, старший науковий співробітник, професор кафедри соціокультурного менеджменту Львівського національного університету імені Івана Франка https://kultart.lnu.edu.ua/employee/maksymchuk-maksym-vitaliyovych
Контактна інформація викладачів	maksym.maksymchuk@lnu.edu.ua м. Львів, вул. Валова, 18
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю з викладачем). Також можливі он-лайн консультації через Teams, Skype, Viber, Telegram або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.
Форма навчання	денна
Семестровий (підсумковий) контроль	екзамен
Сторінка навчальної дисципліни	Сторінка кафедри соціокультурного менеджменту → Навчальні курси https://kultart.lnu.edu.ua/department/sociocultural-management https://kultart.lnu.edu.ua/course/instytutsiyna-pidtrymka-kul-turnykh-klasteriv
Інформація про навчальну дисципліну	Дисципліна «Інституційна підтримка соціокультурних кластерів» є нормативною дисципліною циклу професійної та практичної підготовки зі спеціальності 028 Менеджмент соціокультурної діяльності для освітньої програми «Менеджмент соціокультурної діяльності», другого (магістерського) рівня освіти, яка викладається в I семестрі в обсязі 5 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація навчальної дисципліни	Курс розроблено таким чином, щоб надати студентам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб оволодіти методологією інституційної підтримки соціокультурних кластерів та опанувати концептуальні основи з їх регулювання державними органами управління. Тому у курсі представлено як огляд концепцій кластеризації соціокультурної сфери, так і процесів та інструментів, які потрібні для інституційного супроводу формування та функціонування соціокультурних кластерів.

<p>Мета та завдання дисципліни</p>	<p>Мета вивчення нормативної дисципліни «Інституційна підтримка соціокультурних кластерів» – ознайомлення студентів із найновішими здобутками сучасної регіональної економіки та інших галузей знань, формування у студентів системних знань наукових основ інституційної підтримки соціокультурних кластерів та глибокого розуміння теоретичних засад і практичних аспектів розвитку цього напрямку управління сферою культури, а також оволодіння майбутніми фахівцями сучасними підходами та інструментами інституційного забезпечення кластеризації соціокультурній діяльності.</p> <p>Завданнями дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - формування у студентів теоретичних уявлень щодо сутності, функцій та особливостей діяльності соціокультурних кластерів, моделювання їх розвитку; - набуття студентами навичок аналізу ефективності функціонування соціокультурних кластерів та інституційного управління їх формування; - отримання студентами знань здійснення оцінки ефективності інституційних механізмів та інструментів, які використовуються для підтримки соціокультурних кластерів, і оцінювання їх ефективність у стимулюванні розвитку кластерних ініціатив; - вивчення студентами прикладів успішної інституційної підтримки закордонних соціокультурних кластерів як відомих, так і менш відомих, для імплементації найкращих практик в українських реаліях; - проведення практичного аналізу інституційного середовища та встановлення основних інституційних рамок, що впливають на функціонування соціокультурних кластерів, таких як правові норми, політичні стратегії та громадська підтримка; - оволодіння студентами технологію проєктного управління кластерними процесами у сфері культури; - набуття студентами вмінь розробки концептів стратегій підтримки соціокультурних кластерів та програм їх реалізації, спрямованих на створення сприятливих умов для розвитку соціокультурних кластерів, враховуючи потреби та можливості різних зацікавлених сторін; - формування практичних навичок обґрунтування рекомендації для політиків, урядових органів, бізнесу та громадськості щодо покращення інституційної підтримки соціокультурних кластерів з метою сприяння сталому розвитку територій міст та регіонів.
<p>Обсяг навчальної дисципліни</p>	<p><i>Всього 48 аудиторних год. З них 32 год. лекцій, 16 год. практичні заняття та 102 год. самостійна робота студентів.</i></p>
<p>Ключові слова</p>	<p>Кластер, кластеризація, соціокультурний кластер, креативний кластер, інститут, інституція, інституціалізація, інституційне забезпечення, інституційна підтримка, регіон, регіональна структура, регіональна економіка, регіональна політика, просторова організація соціокультурної діяльності, соціокультурний розвиток територій.</p>

<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Відповідно до Освітньо-професійної програми 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності» другого (магістерського) рівня вищої освіти у результаті вивчення навчальної дисципліни «Міжнародні гуманітарні стратегії» студент повинен набути компетентності:</p> <p>Загальні:</p> <p>ЗК02. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК04. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>Фахові:</p> <p>ФК01. Здатність визначати напрями досліджень для розвитку соціокультурної діяльності. ФК02. Здатність до практичної адаптації науково-обґрунтованих соціокультурних практик в їх глобальному, глокальному і локальному вимірах. ФК05. Здатність організувати та реалізувати науково-дослідні, науково-виробничі, соціокультурні проекти. ФК14. Здатність розуміння сучасних соціокультурних процесів та вміння взаємодіяти з різними групами стейкхолдерів у процесі соціокультурної діяльності.</p> <p>Програмні результати навчання:</p> <p>ПРН02. Використовувати на практиці фаховий науково-термінологічний апарат, вміти представляти підсумки виконаної роботи. ПРН03. Вміти збирати та інтегрувати докази власної дослідницької позиції, обґрунтовувати результати соціокультурних практик, презентувати і відстоювати власну думку щодо результатів досліджень та інновацій. ПРН04. Здійснювати власну наукову та професійну діяльність з дотриманням вимог чинного законодавства. ПРН07. Розуміти і застосовувати сучасні світові соціокультурні практики. ПРН10. Здійснювати стратегічне, діагностичне, оперативне управління соціокультурними інституціями і проектами. ПРН11. Організувати конструктивний діалог між зацікавленими стейкхолдерами соціокультурних трансформацій задля досягнення спільно визначеної мети (місії). ПРН13. Вміти аналітично мислити при вирішенні професійних питань та проблем у соціокультурній сфері.</p>
<p>Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)</p>	<p>Комунікативні навички; критичне мислення; позитивне мислення, організаційні здібності; лідерські якості; уміння працювати в команді, самоорганізація.</p>

<p>Теми</p>	<p>Тема 1. Кластер, соціокультурний кластер, кластеризація. Інститути та інституції, інституційне забезпечення та підтримка.</p> <p>Тема 2. Концептуальні основи кластеризації соціокультурної сфери держави.</p> <p>Тема 3. Діяльнісно-інституційна концепція регіонотворення та її зв'язок з концепціями кластеризації.</p> <p>Тема 4. Роль кластерних підходів у формуванні конкурентоспроможності територій.</p> <p>Тема 5. Концептуальні підходи запровадження кластерної форми реалізації культурно-творчого потенціалу.</p> <p>Тема 6. Структурування господарсько-культурного простору України.</p> <p>Тема 7. Світовий досвід використання культурно-творчого потенціалу для стимулювання економічного розвитку територій та можливості його використання в Україні.</p> <p>Тема 8. Виявлення соціально-економічних передумов та інституційних бар'єрів формування творчих кластерів в Україні.</p> <p>Тема 9. Оцінка використання культурних та творчих ресурсів для забезпечення соціально-економічного розвитку регіонів України.</p> <p>Тема 10. Організаційно-економічні засоби та інституційні основи формування міжрегіональних кластерів народних промислів в Україні.</p> <p>Тема 11. Специфіка інституційно-правового забезпечення діяльності соціокультурних кластерів в Україні.</p> <p>Тема 12. Роль економічних інститутів у креативному розвитку територій України.</p> <p>Тема 13. Державна регіональна політика як інструмент інституційної підтримки соціокультурних кластерів України.</p> <p>Детальніше у формі СХЕМИ КУРСУ</p>
<p>Пререквізити</p>	<p>Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін бакалаврського рівня вищої освіти ОПП «Менеджмент соціокультурної діяльності», а саме: «Вступ до фаху», «Соціокультурна діяльність», «Економіка культури», «Менеджмент соціокультурної діяльності», «Бізнес-планування у сфері культури», «Культурна політика», «Регіональне краєзнавство»</p>

<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання навчальної дисципліни</p>	<p>Застосовуються стратегії активного і колективного навчання, які визначаються наступними методами й технологіями: 1) методи проблемного навчання та дискусійні технології (дебати, «акваріум», проблемний виклад, частково-пошуковий (евристична бесіда), бінарна лекція); 2) особистісно-орієнтовані (розвиваючі) технології, засновані на активних формах і методах навчання («мозкова атака», «аналіз ситуацій», дискусія, рольова гра, експрес-конференція, кейс-технологія тощо); 3) навчання в команді, навчання в малих групах; 4) ситуаційного навчання (кейс-метод, ділова гра); 5) дослідницького навчання (лекція-діалог, практичне заняття з індивідуальною і груповою роботою, практичне заняття «круглий стіл»); 6) інформаційно-комунікаційні технології, що забезпечують проблемно-дослідницький характер процесу навчання та активізацію самостійної роботи студентів (електронні презентації для лекційних занять, використання аудіо-, відеопідтримки навчальних занять, зокрема, аналіз мережевого сервісу YouTube щодо наявності та якості навчальних відеоматеріалів фахівців).</p>
<p>Необхідне обладнання</p>	<p>Наявність ноутбука, проектора, доступ до мережі Internet, фліпчарт, кольорові маркери. Вивчення навчальної дисципліни не потребує використання спеціального програмного забезпечення, крім загальноновживаних програм і операційних систем.</p>
<p>Література для вивчення навчальної дисципліни</p>	<p>Уся література, яку здобувачі вищої освіти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Здобувачі вищої освіти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел інформації, яких немає у списку рекомендованих.</p> <p>ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ткачук І. Г., Кропельницька С. О., Петруняк А. Д. Організація виробництва за кластерною моделлю : навчальний посібник. Івано-Франківськ, 2009. 280 с. 2. Соколенко С. І. Кластери в глобальній економіці. Київ : Логос, 2004. 848 с. 3. Давимука С. А. Екосистема мистецтва: наукові засади становлення та сучасні практики. Львів : ІНД НАН України, 2021. 581 с. 4. Максимчук М. В. Інституціоналізація розвитку регіонів України. Львів: ІРД НАН України, 2016. 394 с.

5. Войнаренко М. П. Кластери в інституційній економіці. Хмельницький, 2011. 502 с.
6. Кластери в економіці України : монографія / за наук. ред. М. П. Войнаренка. Хмельницький, 2014. 485 с.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

7. Давимука С. А., Федулова Л. І. Креативний сектор економіки : досвід та напрями розбудови : монографія. Львів : ІРД НАН України, 2017. 528 с. URL: <https://ird.gov.ua/irdp/p20170702.pdf>
8. Шульц С. Л., Сторонянська І. З., Максимчук М. В. та ін. Макроекономічне районування України : історичні витоки, сучасність та перспективи. Львів : Арал, 2011. 275 с.
9. Максимчук М. В. Витоки та інституції академічних шкіл української регіоналістики. Наукова спадщина професора Злупка С. М. у світлі формування сучасної парадигми економічної науки в Україні. Матеріали Всеукраїнської Меморіальної наукової конференції (29-30 вересня 2011 р., м. Львів). Львів: Арал, 2011. С.133-134.
10. Максимчук М. В. Інституціалізація районування економічного простору України. Збірник наукових праць Луцького технічного університету. Економічні науки. Серія : Регіональна економіка. Вип. 7(27). Ч.4. С.7-15.
11. Максимчук М. В. Інституціональні трансформації регіональних суспільних систем. Соціально-економічні дослідження в перехідний період. Регіональні суспільні системи. 2004. Вип. 3 (XLVII). Ч.2. С.108-118.
12. Максимчук М. В. Концептуальні засади інституційної підтримки впровадження нової моделі районування України. Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. Економічний простір України: регіоналізація та інтеграція в умовах суспільних трансформацій. Збірник наукових праць. 2011. Вип. 1(87). С.162-171.
13. Максимчук М. В. Теоретичні засади та базові моделі вибору цілей регіональної структурної політики. Регіональна економіка. 2014. №4. С.31-39.
14. Максимчук М. В. Діяльнісний підхід у регіональних дослідженнях : вступні зауваження. Clovek v suradniciach multidimenzialnej spolocnosti. III. Presov, 2002. S.169-177.
15. Максимчук М. В. До питання оптимізації інституційного забезпечення регіонального розвитку України. Матеріали

	<p>міжнародної науково-практичної конференції «Регіон-2007: стратегія оптимального розвитку». (17-18 квітня 2007 р., м. Харків). Харків : Харківський національний університет ім. В.Н.Каразіна, 2007. С.15-17.</p> <p>16. Шульц С., Максимчук М. Нова модель районування економічного простору України. Економіст. 2011. №5. С.9-12.</p> <p>17. Максимчук М. В., Попадинець Н. М. Особливості децентралізації сфери культури територіальних громад. Розвиток соціальної сфери територіальних громад в умовах адміністративно-фінансової децентралізації. – Львів: ІРД НАН України, 2018. – С.61-86.</p> <p>18. Максимчук М. В. Проблеми методології дослідження інститутів підтримки інтелектуально-інноваційного потенціалу розвитку регіону. Соціально-економічні дослідження в перехідний період. Ресурсне забезпечення інтелектуально-інноваційного розвитку регіону. Збірник наукових праць. 2007. Вип. 3(65) С.407-420.</p> <p>19. Максимчук М. В. Проблеми функціонування та розвитку мережі закладів культури в об'єднаних територіальних громадах Львівщини. Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. 2017. Вип. 4(126). С.32-37.</p> <p>20. Чевганова В., Брижань І. Кластери та їх економічне значення. Економіка України. 2002. № 4. С. 35-41.</p> <p>21. Федоренко В. Г., Тугай А. М., Гойко А. Ф. та ін. Концепція кластерної політики в Україні. Економіка та держава. 2008. №11. С.5-15.</p> <p>22. Жигалкевич Ж. М. Інституційні засади створення та розвитку кластерів. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Економічні науки. С.77-81.</p> <p>23. Ракоцило О. Інституційна підтримка проектної діяльності у сфері регіонального розвитку. Актуальні проблеми державного управління. 2012. Вип. 4. С. 155-158.</p> <p>24. Краус Н. М. Інституціональна проекція інноваційного хабу в рамках побудови конкурентоспроможної національної економіки. Теоретичні та прикладні питання економіки. 2015. № 1(30). С.259-270.</p> <p>25. Бакушевич І. Маркетингові стратегії формування конкурентоздатних територій: кластерний підхід. Шляхи впровадження інноваційно-інвестиційної моделі розвитку в українських містах. Київ : Інститут трансформації суспільства, 2008. 64 с.</p> <p>26. Чужиков В.І. Еволюція кластерних моделей в глобальній економіці (регіональний аспект). Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. Кластери та конкурентоспроможність</p>
--	--

прикордонних регіонів. Львів, 2008. Вип. 3 (71). С. 11-17.

27. Хасаєв Г.Р., Міхеєв Ю. В. Кластери – сучасні інструменти підвищення конкурентоздатності регіону (через партнерство до майбутнього). Компас промислової реструктуризації. 2003. № 1. С. 1-13.
28. Базилюк В .Б. Формування ефективної державної політики розвитку підприємств видавничо-поліграфічної галузі на основі кластерного підходу. Наукові записки Української академії друкарства. Серія: Економічні науки. 2011. Вип. 4 (37). С.88-93.
29. Смерічевська С. В., Ковальов А. В. Регуляторне забезпечення розвитку кластерної моделі організації підприємницької діяльності: світовий досвід та українські реалії. Економіка та управління національним господарством. 2017. № 6(62). С.104-112.
30. Онишко С. В. Державне регулювання кластеризації економіки як напрямок розбудови національної інноваційної моделі. Актуальні проблеми економіки. 2010. № 11. С. 55-61.
31. Кизим М. О., Хаустова В. Є., Доровський О. В. Кластерні структури в економіках країн світу. Проблеми економіки. 2011. № 4. С. 24-32.
32. Мікула Н., Дацко О. Кластер народних промислів у підвищенні міжнародної конкурентоспроможності регіону. Міжнародна економічна політика. 2010. №12-13. С. 210-235. URL: <http://iejournal.com/vipusk-12-13-2010-r.html>
33. Карпатський регіон : актуальні проблеми та перспективи розвитку : монографія у 8 томах / наук. ред. В. С.Кравців. Львів : Арал, 2013.
34. Porter M. Clusters and the New Economics of Competition. Harvard Business Review. 1998 No. 76(6). pp. 77-90. URL: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/10187248/>
35. Summary of the report “Lithuanian Clusterization 2017”. European Cluster Collaboration Platform. URL: <https://clustercollaboration.eu/news/summary-report-lithuanian-clusterization-2017>

ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

36. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua>
37. Львівська національна наукова бібліотека України імені В.Стефаника. URL: <http://www.lsl.lviv.ua>
38. Наукова бібліотека ЛНУ імені Івана Франка. URL:

	<p>https://lnulibrary.lviv.ua</p> <p>39. Верховна Рада України. URL: http://www.rada.gov.ua</p> <p>40. Президент України. URL: https://www.president.gov.ua</p> <p>41. Кабінет Міністрів України. URL: http://www.kmu.gov.ua</p> <p>42. Міністерство культури та інформаційної політики України. URL: https://mkip.gov.ua</p> <p>43. Державний комітет статистики України. URL: http://www.ukrstat.gov.ua</p> <p>44. ДУ «Інститут економіки і прогнозування НАН України». URL: http://www.ief.org.ua</p> <p>45. ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І.Долішнього НАН України». URL: http://www.ird.gov.ua</p> <p>46. Асоціація культурних індустрій. URL: http://culture.in.ua</p> <p>47. Європейська кластерна обсерваторія. URL: http://www.clusterobservatory.eu</p> <p>48. European Cluster Collaboration Platform. URL: https://clustercollaboration.eu</p> <p>49. ChatGPT. URL: https://chat.openai.com</p> <p>50. Semantic Scholar. AI-Powered Research Tool. URL: https://www.semanticscholar.org</p> <p>51. Search – Consensus: AI Search Engine for Research. URL: https://consensus.app/search</p>
<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Підсумкова оцінка за семестр є сумою оцінок, отриманих здобувачем вищої освіти за поточне оцінювання на практичних заняттях, оцінки за модульний контроль, СРС та ІНДР. Максимальна оцінка становить 100 балів.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на практичних заняттях (поточне тестування, опитування, виступи тощо), модульному контролі, захисті ІНДР та перевірки СРС. При цьому обов’язково враховуються присутність на заняттях та активність здобувача вищої освіти під час аудиторних занять; недопустимість пропусків; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов’язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Модульний контроль проходить у формі тестування у додатку Microsoft Forms або системі Moodle.</p>

Види робіт. Критерії оцінювання знань студентів	Бали рейтингу	Максимальна кількість балів
1. Бали поточної успішності за участь у практичних заняттях		
Критерії оцінювання		5 балів
студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.	5	
студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.	4	
студент в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.	3	
студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.	2	
студент частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.	1	
студент не готовий до заняття.	0	
2. Самостійна робота студентів (СРС)		
Критерії оцінювання		
Самостійна робота (тестування за результатами виконаних самостійних робіт) Самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому семестровому контролі (виконанні модульного контролю).	20	
3. Індивідуальна робота студентів (ІНДР)		
Критерії оцінювання		10 балів
▪ робота виконана та захищена згідно з графіком, з поясненнями та висновками і в повному обсязі	8-10	
▪ робота захищена, але виконана частково, з порушенням термінів або вимог	4-7	
▪ робота не захищена та виконана частково, з порушенням термінів або вимог	1-3	
▪ робота не виконана або не захищена	0	

4. Модульний контроль	
Критерії оцінювання	35 балів
<p>1. Перший рівень (10 завдань) – завдання із вибором відповіді – тестові завдання. Завдання із вибором відповіді вважається виконаним правильно, якщо в картці тестування записана правильна відповідь. За кожне правильно виконане завдання виставляється 0,5 бала. (максимально $10 \times 0,5 = 5$ балів).</p> <p>2. Другий рівень (6 завдань) – завдання з короткою відповіддю. Завдання з короткою відповіддю вважається виконаним правильно, якщо студент дав вірні визначення, посилання, тлумачення, короткі коментарі. За кожне правильно виконане завдання студенту виставляється 3 бали. (максимально $6 \times 3 = 18$ балів).</p> <p>3. Третій рівень (2 завдання) – завдання з розгорнутою відповіддю (повне обґрунтування відповіді). В цих завданнях потрібно дати визначення, навести класифікацію, зробити послідовні, логічні пояснення, необхідні посилання, вказати факти, з яких випливає те чи інше твердження. Оцінювання завдань третього рівня 6 балів (максимально $2 \times 6 = 12$ балів).</p>	35 балів

Поточний та модульний контроль			
Практичні заняття (35 балів)	Індивідуальна робота студента (ІНДР) (10 балів)	Самостійна робота студентів (20 балів)	Модульний контроль (35 балів)
<i>100 балів</i>			

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти за результатами підсумкового контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен, диференційований залік	Залік
A	90 – 100	5	відмінно
B	81 – 89	4	дуже добре
C	71 – 80		добре
D	61 – 70	3	задовільно
E	51 – 60		достатньо

**Питання до
екзамену**

1. Розкрийте зміст понять «кластер» та «кластерізація».
2. Розкрийте зміст понять «кластер» та «соціокультурний кластер».
3. Розкрийте зміст понять «кластер» та «креативний кластер».
4. За якими ознаками класифікують соціокультурні кластери?
5. Розкрийте зміст понять «інститут», «економічний інститут».
6. Розкрийте зміст поняття «інституціалізація».
7. Розкрийте зміст понять «інститут» та «інституція». В чому їх різниця.
8. Що таке інституційне забезпечення соціокультурного розвитку територій.
9. Що таке інституційна підтримка соціокультурних кластерів?
10. Назвіть основні форми інституційної підтримки соціокультурних кластерів.
11. Окресліть передумови формування соціокультурних кластерів в Україні.
12. Яка специфіка підтримки інституційних кластерів в Україні на сучасному етапі?
13. Окресліть проблеми та ризики формування соціокультурних кластерів в Україні.
14. Як впливають соціокультурні чинники на економічний розвиток територій.
15. Головні форми кластерних структур в Україні. В яких регіонах держави вони формувались?
16. Розкажіть про витоки та еволюцію кластерного підходу.
17. Назвіть фактори формування теорії кластерів. Як вони проявлялись?
18. Що таке кластерний аналіз, яка його суть та переваги використання?
19. Розкрийте зміст поняття «конкурентоспроможність». До яких економічних об'єктів воно використовується?
20. Що таке конкурентоспроможність територій?
21. Яка роль соціокультурної діяльності у формуванні конкурентоспроможних територій держави?
22. Розкрийте зміст поняття «конкурентні переваги» кластерів.
23. Що таке конкуренція територій? Яку роль у цьому відіграють соціокультурні кластери?
24. Розкрийте зміст понять «районування» та «кластерізація». У чому їх відмінності?
25. Розкрийте зміст понять «регіоналізація» та «кластерізація». У чому їх відмінності?
26. Розкрийте зміст понять «районування» та «регіоналізація». У чому їх відмінності?
27. Що таке господарський простір держави та регіону?
28. Що таке та культурний простір держави та регіону?
29. Схеми районування економічного та культурного простору України.
30. Розкрийте зміст процесів структурування культурно-господарського простору держави.
31. Структурні складові культурно-господарського простору України, їх вплив на процеси кластерізації.
32. Назвіть бар'єри та перешкоди формування культурних кластерів в Україні.

	<p>33. Окресліть перспективи формування культурних кластерів в Україні.</p> <p>34. Які соціально-економічні передумови формування культурних кластерів?</p> <p>35. Що таке регіональна політика держави?</p> <p>36. Що таке культурна політика держави?</p> <p>37. Яку роль у підтримці культурних кластерів відіграють державні органи управління на національному та регіональному рівнях?</p> <p>38. Яку роль у підтримці культурних кластерів відіграють органи місцевого самоврядування?</p> <p>39. Види культурних та творчих ресурсів та їх роль у соціально-економічному розвитку територій.</p> <p>40. Розкрийте зміст основних методів оцінювання культурних ресурсів територій.</p> <p>41. Методи контроль і вимірювання результатів креативної та культурної діяльності територій.</p> <p>42. Розкажіть про зарубіжний досвід формування та розвитку соціокультурних кластерів (європейські країни).</p> <p>43. Розкажіть про зарубіжний досвід формування та розвитку соціокультурних кластерів (США та Канада).</p> <p>44. Розкажіть про зарубіжний досвід формування та розвитку соціокультурних кластерів (країни Латинської Америки).</p> <p>45. Розкажіть про зарубіжний досвід формування та розвитку соціокультурних кластерів (країни Азії).</p>
<p>Дотримання умов доброчесності</p>	<p>Академічна доброчесність: Очікується, що роботи здобувачів вищої освіти в частині НДР будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів вищої освіти становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача вищої освіти є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p> <p>Принципи доброчесності в Університеті та відповідність показникам забезпечення якості вищої освіти регламентовано НАЗЯВО та положеннями Центру забезпечення якості освіти Львівського національного університету імені Івана Франка. Сайт НАЗЯВО: https://naqa.gov.ua/ Центру забезпечення якості освіти ЛНУ: http://education-quality.lnu.edu.ua/accreditation/university-documents/</p> <p>Онлайн курс «Академічна доброчесність» викладений за посиланням: https://vumonline.ua/course/academic-integrity-at-the-university/.</p>
<p>Навчання іноземною мовою</p>	<p>У процесі викладання навчальної дисципліни використовуються матеріали та джерела англійською мовою. Частково навчальний матеріал вивчається англійською мовою (фрагментарно). Враховуючи студентоцентрований підхід, за бажанням здобувачів вищої освіти, допускається вивчення матеріалу за допомогою англомовних онлайн-курсів за тематикою, яка відповідає тематиці конкретних занять.</p>

Позааудиторні заняття	Передбачається в межах вивчення навчальної дисципліни участь в конференціях, форумах, круглих столах тощо (за активну участь отримують додаткові бали). У рамках неформальної освіти здобувачі можуть самостійно проходити курси на онлайн платформах за темами навчальної дисципліни, що буде враховуватися при оцінюванні аудиторної та самостійної роботи здобувача.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості викладання курсу буде надано по завершенню навчальної дисципліни.

СХЕМА КУРСУ
«Інституційна підтримка соціокультурних кластерів»

Тиж. / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота	Література. Ресурси в Інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1/2 год.	Тема 1. Вступ до дисципліни. Кластер, соціокультурний кластер, кластерізація. Інститути та інституції, інституційне забезпечення та підтримка 1. Вступ до курсу. Предмет, мета та основні завдання курсу. 2. Зміст понять «кластер», «соціокультурний кластер» та «кластерізація соціокультурної діяльності». 3. Сутність і зміст понять «інститут» та «інституція».	лекція	Інтернет-джерела: 36-38, 50,51	<u>Завдання для самостійної роботи:</u> 1. Ознайомитися з си́лабусом курсу. 2. Опрацювати методичні рекомендації до практичних занять і самостійної роботи з курсу «Інституційна підтримка соціокультурних кластерів» (4 год.).	
2/2 год.	Тема 1. Вступ до дисципліни. Кластер, соціокультурний кластер, кластерізація. Інститути та інституції, інституційне забезпечення та підтримка 4. Поняття та методи інституційного забезпечення та інституційної підтримки. 5. Поняття та специфіка інституційної підтримки соціокультурних кластерів.	лекція	Інтернет-джерела: 36-38, 50,51	<u>Завдання для самостійної роботи:</u> 3. Підготувати реферат з норм дотримання академічної доброчесності. 4. Опрацювати систему оцінювання у ЛНУ ім. І.Франка, виписати незрозумілі питання. 5. Ознайомитися зі змістом сайту кафедри соціокультурного менеджменту. (4 год.).	
2/2 год.	Тема 1. Вступ до дисципліни. Кластер, соціокультурний кластер, кластерізація. Інститути та інституції, інституційне забезпечення та підтримка	практ. заняття	Література: 1, 4, 21, 22, 23.	<u>Питання на практичне заняття:</u> 1. Поняття «кластер» та «соціокультурний кластер». 2. Поняття «інститут» та «інституція». 3. Що таке інституційне забезпечення та інституційна підтримка соціокультурних кластерів. 4. Специфіка підтримки інституційних кластерів в Україні.	2-й тиждень семестру

3/2 год.	Тема 2. Концептуальні основи кластеризації соціокультурної сфери держави 1. Передумови формування, еволюція та проблеми розвитку теорії кластерів. 2. Кластерний аналіз, переваги його застосування. 3. Концепції кластеризації.	лекція	Інтернет-джерела: 36-38, 50,51	<u>Завдання для самостійної роботи:</u> 1. Вчені-засновники кластерного підходу. 2. Зарубіжний досвід формування та розвитку соціокультурних кластерів. 3. Методологічні основи формування концепцій кластеризації. 4. Перспективи використання кластерного підходу у соціокультурній сфері. (8 год.).	
4/2 год.	Тема 3. Діяльнісно-інституційна концепція регіонотворення та її зв'язок з концепціями кластеризації 1. Діяльнісний підхід: передумови та історія формування. 2. Поняття регіону як центральне поняття регіональних досліджень (регіональної економіки, регіоналістики, регіонології).	лекція	Інтернет-джерела: 36-38, 50,51	<u>Завдання для самостійної роботи:</u> 1. Поняття регіональної економіки як науки. 2. Вчені-засновники регіональної економіки. 3. Структура класифікатора видів економічної діяльності (КВЕД). 4. Ресурсний підхід у регулюванні регіонального розвитку. (8 год.).	
4/2 год.	Тема 2. Концептуальні основи кластеризації соціокультурної сфери держави; Тема 3. Діяльнісно-інституційна концепція регіонотворення та її зв'язок з концепціями кластеризації	практ. заняття	Література: 4, 5, 21, 22, 23	<u>Питання на практичне заняття з теми 2:</u> 1. Витоки та еволюція кластерного підходу 2. Фактори формування теорії кластерів. 3. Проблеми розвитку кластерного підходу. 4. Кластерний аналіз: суть та переваги використання. <u>Питання на практичне заняття з теми 3:</u> 1. Діяльнісний підхід: історія формування та сфери використання. 2. Базові поняття інституційно-діяльнісного підходу. 3. Визначення та зміст поняття «регіон». 4. Визначення та зміст поняття «район».	4-й тиждень семестру
5/2 год.	Тема 3. Діяльнісно-інституційна концепція регіонотворення та її зв'язок з концепціями кластеризації 3. Сфери людської діяльності та регіонотворення. 4. Діяльнісно-інституційний підхід, як синтез регіональних досліджень та інституційної економіки. 5. Поняття потенціал, ресурс та капітал та їх місце в регіональних та кластерних дослідженнях.	лекція	Інтернет-джерела: 36-38, 50,51		

6/2 год.	Тема 4. Роль кластерних підходів у формуванні конкурентоспроможності територій 1. Досвід використання кластерних підходів для підвищення соціально-економічного рівня розвитку територій. 2. Кластерна політика. 3. Роль кластерів у підвищенні конкурентоспроможності економіки.	лекція	Інтернет-джерела: 36-38, 50,51	<u>Завдання для самостійної роботи:</u> 1. Поняття територіальної конкуренції. 2. Перешкоди у підвищення конкурентоспроможності територій 3. Абсолютні конкурентні переваги. 4. Відносні конкурентні переваги. (8 год.).	
6/2 год.	Тема 3. Діяльнісно-інституційна концепція регіонотворення та її зв'язок з концепціями кластеризації; Тема 4. Роль кластерних підходів у формуванні конкурентоспроможності територій	практ. заняття	Література: 3, 4, 9, 14, 23, 24	<u>Питання на практичне заняття з теми 3:</u> 5. Основні сфери людської діяльності. 6. Структура інституту управління в Україні. 7. Структура інституту самоврядування в Україні. 8. Визначення та зміст поняття «ресурс». 9. Визначення та зміст поняття «потенціал». <u>Питання на практичне заняття з теми 4:</u> 1. Поняття конкуренто-спроможності. 2. Конкуренто-спроможність територій 3. Поняття конкурентних переваг. 4. Конкуренція територій.	6-й тиждень семестру
7/2 год.	Тема 5. Концептуальні підходи запровадження кластерної форми реалізації культурно-творчого потенціалу 1. Культурний та творчий потенціал як домінанта соціально-економічного розвитку регіону. 2. Використання культурно-творчого потенціалу для стимулювання регіонального розвитку: світовий досвід. 3. Творчі індустрії пріоритетний напрям економіки розвинутих країн.	лекція	Інтернет-джерела: 36-38, 50, 51	<u>Завдання для самостійної роботи:</u> 1. Поняття креативного сектору економіки. 2. Методологічні засади реалізації культурно-творчого потенціалу територій. 3. Бар'єри та перешкоди у реалізації культурно-творчого потенціалу територій. 4. Планування та програмування культурно-творчої діяльності держави та регіонів. (8 год.).	
8/2 год.	Тема 6. Структурування господарсько-культурного простору України 1. Поняття господарського та культурного простору. 2. Структурні складові господарсько-культурного простору. 3. Схеми районування економічного та культурного простору України. 4. Інституціоналізація моделей районування та регіоналізації господарсько-культурного простору держави.	лекція	Інтернет-джерела: 36-38, 50, 51	<u>Завдання для самостійної роботи:</u> 1. Історія формування культурного простору України. 2. Схеми районування та регіоналізації України. 3. Господарсько-культурні регіони України. 4. Децентралізація влади та територіального управління в Україні. (8 год.).	

8/2 год.	Тема 5. Концептуальні підходи запровадження кластерної форми реалізації культурно-творчого потенціалу; Тема 6. Структурування господарсько-культурного простору України	практ. заняття	Література: 5, 7, 8, 10, 11	<u>Питання на практичне заняття з теми 5:</u> 1. Поняття культурно-творчого потенціалу. 2. Світовий досвід використання культурно-творчого потенціалу для стимулювання регіонального розвитку. 3. Розвиток творчих індустрій в Україні і за кордоном. <u>Питання на практичне заняття з теми 6:</u> 1. Районування. 2. Регіоналізація. 3. Господарський простір. 4. Культурний простір.	8-й тиждень семестру
9/2 год.	Тема 7. Світовий досвід використання культурно-творчого потенціалу для стимулювання економічного розвитку територій та можливості його використання в Україні 1. Поняття культурно-творчого потенціалу. 2. Зарубіжний досвід використання культурно-творчого потенціалу територій. 3. Вплив культурних чинників на економічний розвиток територій. 4. Головні форми кластерних структур в Україні.	лекція	Інтернет-джерела: 36-38, 50, 51	<u>Завдання для самостійної роботи:</u> 1. Проблеми адаптації зарубіжного досвіду кластеризації в Україні. 2. Зовнішні і внутрішні чинники розвитку культурно-творчого потенціалу територій. 3. Методика дослідження культурно-творчого потенціалу територій. 4. Бар'єри та перешкоди у розвитку культурно-творчого потенціалу регіонів України. (8 год.).	
10/2 год.	Тема 8. Виявлення соціально-економічних передумов та інституційних бар'єрів формування творчих кластерів в Україні 1. Соціально-економічні передумови формування творчих кластерів. 2. Інституційні ризики та бар'єри створення соціокультурних кластерів. 3. Проблеми та перспективи діяльності соціокультурних кластерів в Україні.	лекція	Інтернет-джерела: 36-38, 50, 51	<u>Завдання для самостійної роботи:</u> 1. Інституційні чинники кластеризації соціокультурної діяльності в Україні. 2. Сутність програмно-цільового формування творчих кластерів. 3. Методи фінансування творчих кластерів. 4. Підготуйте у PowerPoint презентацію плану формування творчого кластеру. (8 год.).	
10/2 год.	Тема 7. Світовий досвід використання культурно-творчого потенціалу для стимулювання економічного розвитку територій та можливості його використання в Україні; Тема 8. Виявлення соціально-економічних передумов та інституційних бар'єрів формування творчих кластерів в Україні	практ. заняття	Література: 1, 7, 13, 16, 18, 19, 21, 31	<u>Питання на практичне заняття з теми 7:</u> 1. Культурно-творчий потенціал. 2. Зарубіжний досвід використання культурно-творчого потенціалу територій. 3. Культурні чинники на економічний розвиток територій. <u>Питання на практичне заняття з теми 8:</u> 1. Передумови формування соціокультурних кластерів в Україні. 2. Бар'єри та перешкоди формування соціокультурних кластерів в Україні. 3. Перспективи формування соціокультурних кластерів. 4. Проблеми та ризики формування кластерних ініціатив в Україні.	10-й тиждень семестру

11/2 год.	Тема 9. Оцінка використання культурних та творчих ресурсів для забезпечення соціально-економічного розвитку регіонів України 1. Види культурних та творчих ресурсів та їх роль у соціально-економічному розвитку країн. 2. Суть і зміст оцінювання культурних ресурсів територій. 3. Контроль і вимірювання результатів креативної та культурної діяльності.	лекція	Інтернет-джерела: 36-38, 50, 51	<u>Завдання для самостійної роботи:</u> 1. Методики оцінки культурних ресурсів. 2. Креативність як одна з основних якостей формування ресурсів розвитку територій. 3. Цілі та завдання використання культурного ресурсу територій. 4. Проблеми оцінювання та використання культурних ресурсів. (8 год.).	
12/2 год.	Тема 10. Організаційно-економічні засоби та інституційні основи формування міжрегіональних кластерів народних промислів в Україні 1. Міжрегіональне та міжмуніципальне співробітництво: зарубіжний та український досвід. 2. Особливості функціонування міжрегіональних кластерів. 3. Кластери народних промислів: проблеми формування та розвитку.	лекція	Інтернет-джерела: 36-38, 50, 51	<u>Завдання для самостійної роботи:</u> 1. Історія виникнення кластерів народних промислів в Україні. 2. Значення народних промислів для активізації розвитку громад. 3. Міжмуніципальне співробітництво як чинник розвитку кластерів народних промислів. 4. Вплив народних промислів на розвиток туризму в регіонах. (8 год.).	
12/2 год.	Тема 9. Оцінка використання культурних та творчих ресурсів для забезпечення соціально-економічного розвитку регіонів України; Тема 10. Організаційно-економічні засоби та інституційні основи формування міжрегіональних кластерів народних промислів в Україні	практ. заняття	Література: 1, 3, 6, 7, 21, 22, 24, 32, 33	<u>Питання на практичне заняття з теми 9:</u> 1. Культурні ресурси та їх роль у соціально-економічному розвитку. 2. Суть і зміст оцінювання культурних ресурсів територій. 3. Проблеми вимірювання результатів креативної та культурної діяльності. <u>Питання на практичне заняття з теми 10:</u> 1. Проблеми функціонування міжрегіональних кластерів. 2. Міжмуніципальне співробітництво і кластери. 3. Кластери народних промислів.	12-й тиждень семестру
13/2 год.	Тема 11. Специфіка інституційно-правового забезпечення діяльності соціокультурних кластерів в Україні 1. Законодавчі та правові норми формування та функціонування соціокультурних кластерів в Україні. 2. Проблеми та перешкоди формування нормативно-правового поля діяльності соціокультурних кластерів. 3. Напрями удосконалення інституційного та правового забезпечення створення соціокультурних кластерів в Україні.	лекція	Інтернет-джерела: 36-38, 50, 51	<u>Завдання для самостійної роботи:</u> 1. Загальне поняття інституційно-правового забезпечення. 2. Правові засади функціонування кластерів в ЄС. 3. Інституційні перешкоди діяльності соціокультурних кластерів в Україні. 4. Правові принципи функціонування соціокультурних кластерів в Україні. (8 год.).	

14/2 год.	Тема 12. Роль економічних інститутів у креативному розвитку територій України 1. Креативний розвиток як рушій соціально-економічного розвитку територій. 2. Креативна економіка та креативні індустрії. 3. Види і форми економічних укладів та їх інституційне забезпечення. 4. Інституційний супровід креативного розвитку країни та регіонів.	лекція	Інтернет-джерела: 36-38, 50, 51	<u>Завдання для самостійної роботи:</u> 1. Теоретичні засади креативної економіки. 2. Специфіка функціонування організацій сфери культури і мистецтва в регіонах. 3. Історія розвитку креативної економіки. (7 год.).	
14/2 год.	Тема 11. Специфіка інституційно-правового забезпечення діяльності соціокультурних кластерів в Україні; Тема 12. Роль економічних інститутів у креативному розвитку територій України	практ. заняття	Література: 3, 5, 7, 11, 12, 15, 25, 26	<u>Питання на практичне заняття з теми 11:</u> 1. Правові проблеми формування та функціонування соціокультурних кластерів в Україні. 2. Напрями удосконалення інституційно-правового забезпечення соціокультурних кластерів в Україні. <u>Питання на практичне заняття з теми 12:</u> 1. Поняття креативного розвитку. 2. Креативна економіка та креативні індустрії. 3 Інституціалізація креативного розвитку країни та регіонів.	14-й тиждень семестру
15/2 год.	Тема 13. Державна регіональна політика як інструмент інституційної підтримки соціокультурних кластерів України 1. Поняття та призначення державної регіональної політики. 2. Види та форми регіональної політики.	лекція	Інтернет-джерела: 36-38, 50, 51	<u>Завдання для самостійної роботи:</u> 1. Інституційні чинники формування та реалізації регіональної політики 2. Регіональні програми та стратегії як інструменти реалізації регіональної політики. 3. Зміна функцій регіональної політики в контексті децентралізації влади в Україні. (7 год.).	
16/2 год.	Тема 13. Державна регіональна політика як інструмент інституційної підтримки соціокультурних кластерів України 1. Методи та механізми реалізації регіональної політики. 2. Інструментарій підтримки соціокультурних кластерів в системі регіональної політики держави.	лекція	Інтернет-джерела: 36-38, 50, 51		
16/2 год.	Тема 13. Державна регіональна політика як інструмент інституційної підтримки соціокультурних кластерів України; Допуск до екзамену	практ. заняття	Література: 1-35; Інтернет-джерела: 36-38, 50, 51	<u>Питання на практичне заняття:</u> 1. Зміст поняття державна регіональна політика України. 2. Різновиди регіональної політики. 3. Механізми реалізації регіональної політики. 4. Інструменти підтримки соціокультурних кластерів в системі регіональної політики.	16-й тиждень семестру